

Uvod

Tema mog seminarskog rada je pamćenje.

Neprekidno nam dolaze nove tehnologije, zabavne igre, sportovi, često menjamo mesto boravka itd..., a sve to traži učenje. Međutim nužni uvjet za učenje je pamćenje.

Pamćenje suvremenog čovjeka očito je preopterećeno, za razliku od čoveka u predcivilizacijskim kulturama, koji sreće malo ljudi čija bi lica trebao zapamtiti, koristi razmerno malo verbalnih informacija i sl..., mi srećemo puno ljudi, i od trenutka kad se probudimo, slikovne i verbalne informacije nas počinju «bombardirati».

Pamćenje spada u sazajne procese. Preko njih čovek stiče saznanja o pojavama i zbivanjima oko sebe, potpunije saznanje stvarnost oko sebe, savladava sredinu u kojoj živi, zamišlja i predviđa posledice svoje delatnosti i tako deluje prema unapred postavljenim ciljevima.

O pamćenju možemo govoriti kao o složenom procesu, kao o određenoj mentalnoj aktivnosti ili vrsti doživljaja. Ali o pamćenju možemo govoriti i kao o sposobnosti, kao o dispoziciji ili spremnosti da se obnove sadržaji koje smo ranije učili. Pamćenje ima svoju fiziološku osnovu koju čine promene u kori velikog mozga. Ono što smo naučili ostavlja neku promenu, trag u moždanoj kori. Mi ne znamo još tačno kakve je vrste ta promena, ali verovatno je to promena u strukturi nervnih ćelija u kori velikog mozga i u vežama među nervnim ćelijama.

Pamćenje i učenje uvek idu zajedno, to su dva procesa koji se nekako povezuju. Zadržavanje nekih utisaka je učenje, a trajanje nekih naučenog je pamćenje. Istorijski posmatrano, problem pamćenja je odavno predmet interesa mnogih filozofa, od Platona pa nadalje. Kod njih srećemo tvrdnju da je pamćenje trajna dispozicija, da je trajne prirode. Utisci koji jednom uđu u svest zauvek se fiksiraju. Svaki doživljaj koji se pomeša sa unutrašnjim životom obezbeđen je i ovekovečen dok smo živi. Ovo svatanje nalazi dosta pristalica, a zastupljeno je i kod Frojda. Kada se govori o pamćenju obično se misli na zadržavanje utisaka ili podataka, odnosno na zadržavanje tragova u mozgu onoga što smo naučili. Obnavljanje jednog ranijeg doživljaja ili ono što je naučeno zove se reprodukcija (čovek je tada svestan da je to ranije učio ili doživeo). Rekognicija predstavlja prepoznavanje ranije naučenog gradiva kao poznatog, ali kad dolazi do rekognicije gradivo ne mora da bude u toj meri naučeno da bi moglo da dođe do reprodukcije.

Pamćenje određujemo kao mogućnost usvajanja, zadržavanja i korištenja informacija. Kakvi bismo bili bez pamćenja? Bili bismo nemoćni kao novorođenčadna razini refleksa. Ne bismo imali svoj identitet. Zato je pamćenje preduvjet razvoja i očuvanja vlastite ličnosti. Pamćenje «čuva» prošlost i «upravlja» budućnošću. Za pamćenje su bitna sva tri stupnja ali je naglasak na zadržavanju i korištenju informacija. Pamćenje obično shvaćamo kao jedinstveni sastav na kojem se čuvaju informacije. Međutim, na pamćenje se može gledati i kao na «procesor». Danas u objašnjavanju psihičkih procesa prevladava pristup čoveku kao «procesoru» koji obrađuje informacije.

1. PAMĆENJE

1.1 Definicija i faze pamćenja

Pamćenje je kompleksna psihička funkcija bez koje ne bismo nikada bili u stanju da prepoznamo ili reprodukujemo ono što smo nekada ranije percipirali. Praktično, to bi značilo da bismo se uvek morali upoznavati sa svim predmetima, sa svim osobama, što bi u krajnjoj liniji značilo nemoguć život, odnosno svođenje života na vegetiranje. Pod pamćenjem ili memorijom u psihologiji se podrazumeva opšta funkcija oživljavanja i ponovnog proživljavanja prošlog iskustva.

Pamćenje se najčešće razdvaja u tri izdvojene faze:

- Retencija-zadržavanje
- Rekognicija-prepoznavanje
- Repeodukcija-obnavljanje

Kada posmatramo neki predmet koji smo nekada ranije percipirali, mi ga tada prepoznamo. On nam izgleda poznat, mi poznajemo njegove fizičke osobine, njegova svojstva. Posmatrajući ga, mi smo svesni da smo taj predmet nekada videli, bili sa njim u kontaktu i on nam nije stran. Prepoznavanje kao svest da ono što sada percipiramo za nas nije novo ponovo se uključuje u ponovljeno percipiranje. Međutim, mi taj isti predmet ne moramo ponovo percipirati da bismo ga, na primer, opisivali, već ga se bez njegovog prisustva, bez ponovnog percipiranja, možemo u našim mislima setiti. Taj psihički fenomen održavanja prošlosti bez ponovnog percipiranja više nije prepoznavanje već tzv. **reprodukcija**. Reprodukcija se ne odnosi samo na predmete ili pojave koje smo u prošlosti percipirali već i na naše želje, misli, osećanja, aktivnosti, složene ili prostije radnje itd. Mi možemo u sećanju da reprodukujemo naša emocionalna zbivanja iz prošlosti, na primer da se prisetimo osećanja iz »prve ljubavi« ili doživljenog straha za vreme bombardovanja. Ali da bismo mogli ma šta da reprodukujemo, potrebno je najpre da nešto upamtimo, da to što smo upamtili zadržimo, pa da ga onda u datom momentu možemo prepoznati ili reprodukovati. Svi ovi psihički procesi čine sastavne elemente funkcije pamćenja. ***Na taj način, ako bismo pamćenje hteli definisati, mogli bismo reći da je to psihička funkcija koja se sastoji iz upamćivanja, zadržavanja i kasnijeg prepoznavanja ili reprodukcije svega onoga što je bilo u našem ranijem iskustvu.***

Iako je to psihički proces kao i ostali psihički procesi (na primer mišljenje, opažanje), iako je to, u stvari, svojstvo mozga kao idealno razvijene i usavršene žive materije, još uvek se mogu naći naučnici koji osporavaju ovu vrednost mozga, tvrdeći da pamćenje, naročito viša vrsta pamćenja, nema nikakve veze sa nervnim sistemom

Ruski fiziolozi **Sečenov, Behterev i Pavlov** su u stvari bili prvi koji su najavili mišljenje o tome da pamćenje povlači sa sobom neku vrstu promene u vezama između neurona u centralnom nervnom sistemu, a 1904. god. francuski naučnik **Rišar Semon (Richard Semon)** postavio je teoriju prema kojoj svaki nadražaj prenet putem bilo kojih čulnih analizatora ostavlja diskretan materijalni otisak u mozgu, i nazvao ovaj otisak »engram«. Smatra se da je **Semon** verovao da osnova engrama leži u nekim hemijskim promenama. Ovu njegovu pretpostavku tek 1950. god. razradio je psiholog iz Čikaga, **Ward Halstead**, postavivši teoriju da engram nastaje kao rezultat promena u nukleinskim kiselinama moždanih ćelija. U to isto vreme i poznati švedski biolog, **Holger Huden**, izveo je niz

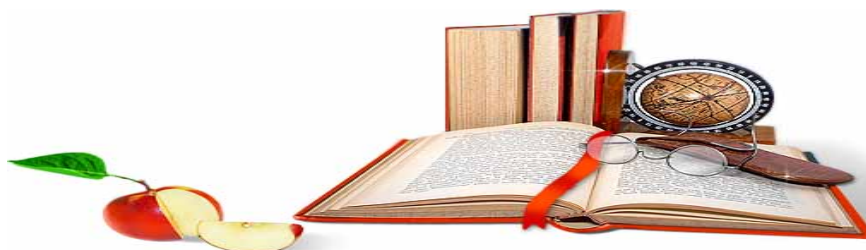
---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)

RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI

NA maturskiradovi.net@gmail.com